

Jyväskylän yliopiston julkaisutoiminta

Julkaisuperiaatteet

Hyväksytty rehtorin päätöksellä 12.6.2020

© Jyväskylän yliopisto, Avoin tiedon keskus (OSC) & Tutkimus- ja innovaatiopalvelut 2020.

Käsitelty Jyväskylän yliopiston tiedeneuvostossa 20.5.2020.

SISÄLLYS

1	JYU:N JULKAISUPERIAATTEIDEN TARKOITUS	4
2	JULKAISUTOIMINTAAN LIITTYVÄT YLEISET LINJAUKSET JYVÄSKYLÄN YLIOPISTOSSA.....	4
2.1	Tieteellisen julkaisemisen periaatteet	4
2.1.1	Tieteen avoimuus	4
2.1.2	Julkaiseminen Jyväskylän yliopiston affiliaatiolla	5
2.1.3	ORCID-tutkijatunniste	7
2.1.4	Converis-kirjauksiin liittyvien mahdollisten ristiriitojen ratkaiseminen.....	7
2.1.5	Tiede- ja asiantuntijaviestintä	7
2.2	Opinnäytteiden julkaiseminen JYU:ssa	7
2.2.1	Väitöskirjat	8
3	JYU JULKAISIJANA	8
3.1	Julkaisutoiminnan tavoite	8
3.2	Julkaisutuotannon tilannekartoitus	9
3.3	JYU:n omat julkaisusarjat	10
3.4	Julkaisutoiminnan koordinaatio	11
3.4.1	Tekijänoikeudet	11
3.4.2	Avoimet lisenssit	11
3.4.3	Esteettömyys ja saavutettavuus	12

1 JYU:N JULKAISUPERIAATTEIDEN TARKOITUS

Julkaisuperiaatteet linjaavat julkaisutoimintaa Jyväskylän yliopistossa (JYU). Tämä auttaa tutkijoita ja opinnäytteiden tekijöitä tutkimustyönsä tulosten tai opinnäytteiden julkaisemisessa.

Toiseksi määritellään JYU:n oman julkaisutuotannon tavoitteet ja julkaisuprosessin vaiheet. Tarkoituksena on luoda yliopiston omaan kustannustoimintaan suunnitelmallisuutta, laadukkuutta ja tehokkuutta, ja samalla lisätä julkaisemisen näkyvyyttä ja vaikuttavuutta.

2 JULKAISUTOIMINTAAN LIITTYVÄT YLEISET LINJAUKSET JYVÄSKYLÄN YLIOPISTOSSA

2.1 Tieteellisen julkaisemisen periaatteet

Tutkimustulosten julkaiseminen tavalla tai toisella on oleellinen osa tutkimuksen tekemisen prosessia. Se mahdollistaa löydösten saattamisen tiedeyhteisön arvioitavaksi mutta myös tieteellisen tiedon leviämisen laajemmin yhteiskuntaan, tieteellisen ja yhteiskunnallisen keskustelun monipuolistamisen sekä tutkimukseen perustuvan opetuksen. Tutkimustulosten julkaiseminen tuo näkyvyyttä sekä tutkijalle että yliopistolle.

Jyväskylän yliopistossa tehdyn tutkimuksen tulokset julkaistaan laadultaan ja vaikuttavuudeltaan tutkijan, tutkimusryhmän tai laitoksen parhaaksi katsomassa julkaisukanavassa. Julkaisutoiminnan tavoitteena on edistää tieteen kehittymistä, avoimuutta ja hyvää tieteellistä käytäntöä. Julkaisut tuotetaan tutkimuseettisiä periaatteita noudattaen. Julkaisemisen eettisiä kysymyksiä linjaavat Jyväskylän yliopiston julkaisueettiset periaatteet. Tutkimusprosessit ovat läpinäkyviä ja luotettavia. JYU:n strategian mukaisesti erityinen huomio tulee kiinnittää tutkimuksen laatuun ja yhteiskunnalliseen vaikuttavuuteen.

2.1.1 Tieteen avoimuus

Jyväskylän yliopisto edistää strategiansa mukaisesti vastuullista ja avointa tiedettä ja tutkimusta. Tavoitteena on tutkimustulosten, tutkimusdatan sekä tutkimuksessa käytettyjen menetelmien avaaminen. Jyväskylän yliopisto noudattaa avoimen tieteen ja tutkimuksen kansallisia ja kansainvälisiä periaatteita ja on sitoutunut Avoimen tieteen kansallisen julistuksen mukaiseen avoimuuden edistämiseen.

Jyväskylän yliopisto

- edellyttää kaikkien tutkimusjulkaisujen rinnakkaistallentamista yliopiston julkaisuarkistoon.
- rohkaisee ja kannustaa julkaisemaan avoimissa julkaisusarjoissa niillä tieteenaloilla, joilla arvostettuja avoimia sarjoja on.

- ei suosittele artikkelien ostamista avoimeksi tilausmaksullisiin lehtiin (hybridimalli), poikkeuksena sopimukset, jotka mahdollistavat hybridilehdissä julkaisemisen ilman erillisiä artikkelikohtaisia APC-maksuja.
- kannustaa tutkijoita neuvottelemaan julkaisijan kanssa rinnakkaistallennus- ja muista julkaisun käyttöoikeuksista, mikäli julkaisijalla ei ole olemassa jatkokäyttöön oikeuttavaa selkeää linjausta. JYU ei suosittele julkaisemista sellaisissa julkaisuissa, joiden julkaisija ei neuvotteluista huolimatta anna lupaa rinnakkaistallentamiseen.
- kannustaa tutkijoita jakamaan tutkimustyönsä tuloksia avoimesti ja lähettämään artikkelikopioita niitä pyytävälle aina kun siihen ei ole erityistä lainsäädännöllistä tai sopimuksellista estettä.

Julkaisemisen kustannukset ovat tutkimusrahoittajien yleisesti hyväksymiä kustannuksia, ja ne tulee aina sisällyttää rahoitushakemukseen. Erityisesti asia tulee ottaa huomioon niiden rahoittajien osalta, jotka ovat sitoutuneet Plan S -periaatteisiin. Muussa tapauksessa julkaisumaksuja voidaan maksaa laitoksen varoista. Avoimen tiedon keskus auttaa tutkijoita kaikissa avoimeen julkaisemiseen liittyvissä kysymyksissä.

Julkaisemisen kustannuksia seurataan yliopistossa tiiviisti, ja seurannan perusteella kehitetään mekanismeja, jotka lisäävät kustannusten läpinäkyvyyttä ja helpottavat yksittäisten tutkijoiden työtä. Jyväskylän yliopiston julkaisujen avoimuutta seurataan järjestelmällisesti ja avoimuustiedot raportoidaan kansalliseen JUULI-portaaliin.

2.1.2 Julkaiseminen Jyväskylän yliopiston affiliaatiolla

JYU voidaan merkitä julkaisuun affiliaatioksi, kun julkaisu perustuu henkilön Jyväskylän yliopistossa tekemään tutkimus- tai oleellisesti siihen tai yliopiston toimintaan liittyvään asiantuntijatyöhön. Harrastus-, järjestö- tai liiketoimintaan, aatteelliseen, uskonnolliseen tai poliittiseen toimintaan tai markkinointiviestintään liittyviä julkaisuja, jotka eivät perustu kirjoittajan tutkimustoimintaan, ei sisällytetä yliopiston julkaisutietoihin.

Jyväskylän yliopiston julkaisutietojen tallennuksessa, ylläpidossa ja esittämisessä noudatetaan yliopistojen yhteistyössä ylläpitämän tiedonkeruukäsikirjan (KOTA-käsikirja) ohjeistuksia. Julkaisutietojen tallentaminen yliopiston tutkimustietojärjestelmään koskee tutkimus- ja kehittämistoiminnan seurannan kannalta merkittäviä julkaisuja. Tutkijan vastuulla on seurata, että omat julkaisut löytyvät tutkimustietojärjestelmästä.

Julkaisut kirjataan sille korkeakoululle, missä julkaisutoimintaan liittyvä tutkimustyö on pääasiallisesti tehty, vaikka tutkija olisi siirtynyt toiseen organisaatioon ennen julkaisun ilmestymistä. Yhteys korkeakouluun todetaan ensisijaisesti tekijän julkaisussa mainitseman affiliaation perusteella. Mikäli julkaisussa ei mainita affiliaatiota, sovelletaan 6 kuukauden siirtymäaika. Tällöin uuden työsuhteen ensimmäisen 6 kuukauden aikana ilmestyneet artikkelit katsotaan olevan tulosta tutkijan työstä aiemmassa organisaatiossa.

Jos julkaisu halutaan kirjattavaksi yliopiston tutkimustietojärjestelmään,

- julkaisun tulee olla julkisesti kenen tahansa saatavilla,
- julkaisukanavalla tulee olla tekijästä riippumaton toimituskunta tai julkaisija, joka päättää julkaisukanavalla julkaistavista julkaisuista,

- julkaisua ei ole aikaisemmin julkaistu tiedonkeruussa raportoitavassa muodossa.

Edellä mainitut määritelmät koskevat tieteellisiä, ammatillisia ja yleistajuisia julkaisuja, myös pelkästään elektronisessa muodossa jaettuja dokumentteja (esim. verkkolehdet, verkkojulkaisualustat).

Julkaisujen tekijyyteen liittyvät linjaukset löytyvät Jyväskylän yliopiston julkaisueettisistä periaatteista.

Jyväskylän yliopiston julkaisutietoihin sisällytetään seuraavien yliopistoyhteisöön kuuluvien henkilöiden JYU:ssa tekemään tutkimustyöhön liittyvät julkaisut:

- yliopistoon palvelussuhteessa julkaisua koskevan tutkimus- ja kirjoitustyön aikana olevat henkilöt,
- julkaisua koskevan tutkimus- ja kirjoitustyön aikana yliopistossa työskennelleet, väitelleet apurahatutkijat
- yliopiston jatko-opiskelijat, joilla on aktiivinen jatko-opiskelu-oikeus (kts. tutkintosääntö).
- Yliopiston jatko-opiskelijoiden kohdalla julkaisut kirjataan niiltä jatko-opiskelijoilta, jotka a) osallistuvat aktiivisesti jatkotutkinto-opetukseen ja b) ovat saaneet säännöllistä apuraha vähintään kuusi yhtäjaksoista kuukautta.
- yliopiston tutkimushankkeeseen työpanoksensa antaneet dosentit ja/tai muut ulkopuoliset asiantuntijat
- yliopiston emerita/emeritus -professorit ja -tutkijat.

Palvelussuhteen ulkopuolella työskenteleviltä tai ilman aktiivista jatko-opiskelu-oikeutta olevilta edellytetään solmittua erillistä tutkimustyöhön liittyvää sopimusta (esim. Sopimus tutkimuksen tekemisestä Jyväskylän yliopiston tiloissa ja laitteilla). Tutkimustietojärjestelmään kirjattavien julkaisujen tulee pohjautua tekijöiden Jyväskylän yliopistossa tekemään tutkimustyöhön.

Tutkijaliikkuvuuden vuoksi julkaistavia tuloksia saattaa kertyä useassa eri yliopistossa. Julkaisu saateetaan kirjoittaa vasta kun työsuhde työnantajaan, jossa pääasiallinen tutkimustyö tehtiin, on päättynyt. Jyväskylän yliopistoon tulevan tai yliopistosta lähtevän tutkijan on siten varmistettava, että hänen julkaisunsa kirjataan siinä yliopistossa, jossa tutkimustyö on tehty. Julkaisuprosessissa on syytä huolehtia siitä, että julkaisussa yhteys yliopistoon (affiliaatio) tulee mainittua.

Vierailevien tutkijoiden ja jatko-opiskelijoiden julkaisuja ei sisällytetä Jyväskylän yliopiston julkaisutietoihin, ellei julkaisussa ole kirjoittajana myös JYU:n henkilökuntaan kuuluvia.

Perustutkinto-opiskelijoiden julkaisuja ei sisällytetä Jyväskylän yliopiston julkaisutietoihin tutkimustietojärjestelmään. Perustutkinto-opiskelija voi julkaisussaan käyttää JYU:n affiliaatiota julkaistessaan artikkelin osana tutkimusryhmää tai julkaistessaan omaan JYU:ssa ohjattuun maisterintutkielmaansa liittyvän julkaisun. Mikäli opiskelija jatkaa tohtoriopintoihin Jyväskylän yliopistossa, voidaan hänen julkaisutietojaan myös täydentää tutkimustietojärjestelmään ennen opintojen alkua tehdyillä julkaisuilla.

Kaikkia tutkimustoiminnasta syntyviä julkaisuja ei tallenneta tutkimustietojärjestelmä Converikseen, kuten tutkijoiden esitelmiä, postereita, abstrakteja tai esimerkiksi tapahtumissa tai sähköisessä medi-

assa esiteltyjä tutkimukseen liittyviä dokumentteja. JYU:n tutkijoita kuitenkin kannustetaan dokumentoimaan tutkimustyötään myös tältä osin, ja edellä mainittuja tuotoksia voikin tallentaa julkaisuarkisto JYXiin. Näin dokumenteille saadaan pysyvä tunnistus ja niihin voidaan helpommin viitata.

2.1.3 ORCID-tutkijatunniste

Kaikkien Jyväskylän yliopiston tutkijoiden suositellaan käyttävän kansainvälistä ORCID-tutkijatunnistetta. ORCID mahdollistaa tutkijan ja hänen julkaisujensa luotettavan tunnistamisen. ORCID-tunniste kannattaa lisätä omaan tutkijaprofiiliin tutkimustietojärjestelmä Converiksessa sekä mahdollisuuksien mukaan systemaattisesti kaikkiin julkaisuihin tai muihin tutkimustyötä käsitteleviin dokumentteihin.

2.1.4 Converis-kirjauksiin liittyvien mahdollisten ristiriitojen ratkaiseminen

Avoimen tiedon keskus (OSC) tallentaa JYU:ssa tuotetut julkaisut Converis-tutkimustietojärjestelmään ja luokittelee ne OKM:n tiedonkeräyskäsikirjan mukaan. Jos tutkijalla on OSC:n kanssa eriävä näkemys julkaisun luokittelusta tai kirjaamisesta, voi tutkija ilmaista näkemyksensä OSC:lle. Jos asian tarkemman tarkastelun jälkeen julkaisusta on edelleen eriävä mielipide, OSC ottaa yhteyttä tutkimuksen kehittämispäällikköön, joka valmistelee asian tutkimustoiminnasta vastaavan vararehtorin päätettäväksi.

Vararehtorin päätös toimitetaan tutkijalle, Avoimen tiedon keskuksen ja tiedoksi seuraavaan Tutkimuksen digitaalisuuden teemakokonaisuuden ohjausryhmään, joka toimii myös Converis-tutkimustietojärjestelmän ohjausryhmänä.

2.1.5 Tiede- ja asiantuntijaviestintä

JYU:n tutkijoita kannustetaan osallistumaan yhteiskunnalliseen keskusteluun. Omasta tutkimuksesta viestiminen, tieteen popularisointi ja vuorovaikutus tutkimuksen kannalta tarkoituksenmukaisten sidos- ja kohderyhmien kanssa ovat osa tutkijan viestintä- ja julkaisustrategiaa. Jyväskylän yliopiston ainelaitoksia kannustetaan luomaan omat julkaisustrategiansa ottaen huomioon kunkin tieteenalan erityispiirteet. JYU:n markkinointi- ja viestintäpalvelut auttavat tutkijoita tiedeviestintään liittyvissä kysymyksissä. Lisäksi tarjolla on monipuolista koulutusta ja ohjeita.

2.2 Opinnäytteiden julkaiseminen JYU:ssa

Jyväskylän yliopiston opinnäytteet (maisterintutkielmat, lisensiaatintutkimukset ja väitöskirjat) tallennetaan yliopiston avoimeen JYX-julkaisuarkistoon. Opinnäytteet ovat julkisia asiakirjoja (Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta [1999/621](#)), jotka yliopiston on arkistoitava. Opinnäyte muuttuu julkiseksi, kun se on hyväksytty. Opinnäytteen, sen osien tai siihen pohjautuvan tekstin julkaiseminen muualla, esimerkiksi tieteellisenä artikkelina, ei poista julkisuuden vaatimusta.

Kandidaatintutkielmia säilytetään Jyväskylän yliopistossa vähintään viisi vuotta. Myös kandidaatintutkielmia voi tallentaa julkaisuarkisto JYXiin.

Opinnäytteet julkaistaan JYXissä pääsääntöisesti täysin avoimina. Opinnäytteen tekijä voi halutessaan valita JYXissä opinnäytteelleen avoimen Creative Commons -lisenssin. Vain poikkeustapauksissa ja riittävien perusteiden opinnäytteen voi julkaista ns. rajoitettuun käyttöön, jolloin se on luettavissa Avoimen

tiedon keskuksen tiloissa olevilla työasemilla. Rajoitetussa käytössä oleva opinnäyte voidaan kuitenkin lähettää sitä pyytävälle sähköpostitse.

Opinnäytteen (kandidaatin tai maisterintutkielman) voi tehdä toimeksiantona jollekin yliopiston ulkopuoliselle taholle, esimerkiksi yritykselle. Tällöin on huomattava, että työ arvioidaan akateemisin perustein. Lisäksi toimeksiantajan on oltava tietoinen opinnäytteen julkisuudesta. Mikäli opinnäyte sisältää salassa pidettävää materiaalia, on tämä aineisto sijoitettava liitteeseen tai tausta-aineistoon. Tausta-aineistoon liittyvistä kysymyksistä on sovittava etukäteen toimeksiantajan kanssa. Sopimukset laaditaan joko yliopiston tai tekijän ja toimeksiantajan välille. Sekä opinnäytetyössä että sen metatiedoissa on mainittava, että työhön sisältyy salassa pidettävää tausta-aineistoa.

Mikäli pro gradu -työstä halutaan tehdä tieteellinen artikkeli ja tarjota sitä ulkopuoliselle tieteelliselle kustantajalle, opinnäytteen kirjoittajan ja/tai ohjaajan kannattaa olla yhteydessä Avoimen tiedon keskuksen. Maisterintutkielmaan pohjautuvan artikkelin tarjoaminen tieteelliseen lehteen ei pääsääntöisesti estä opinnäytteen julkaisemista JYXissä julkisuuslain mukaisesti. Kustantajan linjaukset asiassa on syytä ottaa huomioon jo julkaisukanavaa valitessa.

2.2.1 Väitöskirjat

Jyväskylän yliopistossa tehtävät väitöskirjatutkimukset julkaistaan avoimina verkkojulkaisuina JYU Disertations -väitöskirjasarjassa. Sarjassa julkaistut väitöskirjat ovat saatavissa JYX-julkaisuarkistossa samoin periaattein kuin edellä mainitut muut opinnäytteet.

Väitöskirjan voi julkaista myös muualla, mutta tuolloinkin siitä pyritään aina saamaan rinnakkaistallenne JYX-arkistoon.

Artikkeliväitöskirjaan sisältyvät artikkelit tai artikkelikäsitteet ovat JYXissä avoimesti luettavissa kyseisen kustantajan rinnakkaistallennuslinjausten mukaisesti. Muussa tapauksessa artikkelin saa käyttöönsä kirjoittajalta pyytämällä.

3 JYU JULKAISIJANA

3.1 Julkaisutoiminnan tavoite

Jyväskylän yliopiston oman julkaisutoiminnan tavoitteena on tarjota varteenotettavia, laadukkaita ja matalan kynnyksen avoimia julkaisukanavia myös muille kuin tieteellisissä lehdissä julkaistuille kirjoituksille. Näitä ovat muun muassa selvitykset, työpaperit, tutkimushankkeiden väli- ja loppuraportit, oppimateriaalit, esitutkimukset, mietinnöt, konferenssijulkaisut ja suosituksia kokoavat julkaisut (policy briefs). Ne voivat jopa olla tiedelehdissä julkaistuja kirjoituksia merkittävimpiä erityisesti yhteiskunnallisen vaikuttavuuden näkökulmasta.

Tarvetta erilaisille, helposti löydettäville julkaisukanaville on, ja esimerkiksi päätöksenteon ja tutkimustiedon yhteyttä vahvistamaan tarvitaan ymmärrettävässä muodossa olevaa tutkimustietoa. Edellä mainittujen suosituksia kokoavien julkaisujen tarve on lisääntynyt, mutta niille ei ole aiemmin ollut omaa julkaisukanavaa JYU:ssa.

Yliopiston omalle julkaisutuotannolle luodaan joustava malli, joka laajenee tarvittaessa yliopistokustantamotoiminnaksi. Ensisijaisena tavoitteena on keskittää JYU:n yksiköiden julkaisutuotanto aina julkaisusarjoihin, ja varmistaa siten julkaisu toiminnan koordinointi, keskitetyt tukitoimet, julkaisujen pitkäaikaissäilyvyys sekä näkyvyys.

OSC:llä on kuitenkin valmius laajentaa julkaisu toimintaansa jatkossa. Tieteellisen julkaisemisen yleistä kehitystä ja esimerkiksi uusien julkaisualustojen ja julkaisumallien kehittymistä niin Suomessa kuin kansainvälisesti seurataan tiiviisti. Mikäli tiedeyhteisön sisältä nousee tarve julkaista itse enemmän, on JYU:lla siihen valmius.

Kaikki JYU:n omat julkaisut julkaistaan ensisijaisesti elektronisena ja avoimena. Poikkeustapauksissa julkaisua voidaan myös painattaa, tarvittaessa myös myyntiin.

3.2 Julkaisutuotannon tilannekartoitus

JYU:lle ISSN-rekisteröityjä julkaisusarjoja on tällä hetkellä kaiken kaikkiaan noin 100 kpl (tilanne 1/2020). Ne jakautuvat profiileiltaan seuraaviin pääluokkiin:

- Tieteelliset lehdet
- Tieteelliset kirjasarjat
- Tiedotus-, asiakas- ja henkilöstölehdet
- Ainejärjestölehdet
- Kumppanuusjulkaisut
- Opinto- ja opiskeluoppaat
- Luentomonisteet
- Järjestölehdet
- Tiedejulkaisut (tutkimusraportteja, työpapereita, opetusmateriaaleja, opinnäytteitä)

Julkaisu toiminnan koordinaation käynnistämiseksi OSC:n julkaisupalvelut kartoittavat Jyväskylän yliopiston yksiköiden oman julkaisutuotannon tilanteen. Selvityksen tarkoituksena on saada kokonaiskuva yliopistomme omasta julkaisu toiminnasta, ja tunnistaa, millaisia julkaisukanavia ja julkaisemisen tukipalveluja tarvitaan yksiköissä tuotettaville muille kuin tiedelehtiin tarjottaville tuotoksille.

Selvityksessä kartoitetaan JYUn nimissä olevien em. julkaisusarjojen tämänhetkinen aktiivisuus. Ne julkaisusarjat, joissa ei esimerkiksi ole 2010-luvulla ilmestynyt tai joissa ei odoteta ilmestyvän uusia julkaisuja, lakkautetaan ko. yksikön kanssa neuvotellen, ja yksikön mahdolliset tulevat julkaisut ohjataan jatkossa ilmestymään yliopiston omissa julkaisusarjoissa (ks. JYU:n omat julkaisusarjat).

Julkaisusarjan lakkauttaminen ei vaikuta jo ilmestyneiden aineistojen säilytykseen, ja ne ovat jatkossakin kirjaston kokoelmista saatavissa ja ne tallennetaan JYX-julkaisuarkistoon, mikäli näin ei ole jo aiemmin tehty.

Uudet yksittäiset julkaisut, joille ei ole luontevaa julkaisukanavaa esimerkiksi kirjoittajien omassa yksikössä, ohjataan aina ensisijaisesti julkaistavaksi yliopiston yhteisiin julkaisusarjoihin (ks. JYU:n omat

julkaisusarjat). Mikäli yksikön julkaisutoiminnalla on edellytyksiä jatkuvuuteen, voidaan myös harkita yksikön oman julkaisusarjan perustamista, ja yksikölle tarjotaan tähän tukea.

JYU:ssa julkaistavien tieteellisten lehtien ja julkaisusarjojen näkyvyyttä parannetaan. Esimerkiksi kaikki JYU:ssa tuotetut julkaisut, julkaisujen tuottamiseen liittyvät ohjeet ja julkaisemisen tukea tarjoavien tahojen yhteystiedot kootaan samaan paikkaan yliopiston verkkosivuilla. Julkaisusarjoille luodaan omat kokoelmansa julkaisuarkisto JYXiin, jossa ne saavat pysyvän tunnusteen ja löytyvät helposti esimerkiksi Google-haulla. Toteutuksesta ja ylläpidosta vastaa Avoimen tiedon keskus.

3.3 JYU:n omat julkaisusarjat

Yliopiston omaa julkaisutoimintaa tuetaan tarjoamalla keskitetyt julkaisemisen tukipalvelut. Tavoitteena on, että kaikki yliopiston omat julkaisut sijoittuvat johonkin tarjolla olevista julkaisusarjoista, ja siten tulevat arkistoiduksi ja löydettäviksi. Julkaiseminen ohjataan joko a) yksiköiden omiin julkaisusarjoihin tai b) yliopiston yhteisiin julkaisukanaviin, joita ovat:

- JYU Dissertations. Julkaisusarja yliopiston väitöskirjoille
- JYU Reports. Raporttisarja, jossa julkaistaan hankkeiden väli- ja loppuraportteja
- JYU Working Papers and Policy Briefs. Julkaisusarja työpapereille ja suosituksia kokoa-ville julkaisuille
- JYU Studies (valmuis sarjan perustamiseen). Julkaisusarja, jossa voidaan julkaista esimerkiksi artikkelikokoelmia tai tietokirjoja

Julkaisusarjoissa ilmestyy uusia julkaisuja säännöllisesti tai epäsäännöllisesti mutta jatkuvasti. Sarjan julkaisut numeroidaan jatkuvalla numeroinnilla tai vuosittain alkavalla numeroinnilla. Kullakin em. julkaisusarjalla on omanlainen, yliopiston brändi-ilmeen mukainen ulkoasu, joka mukautuu tarvittaessa. Siihen voidaan esimerkiksi liittää rahoittajien tunnuksia. Julkaisun tekijöille tarjotaan myös mallipohjia sekä jatkossa myös julkaisualustoja, jotta julkaisuprosessi olisi vaivaton. Sarjoihin merkitään ko. tiedekunnan tunnus ja tiedekunnan tiedot lisätään myös julkaisun metatietoihin julkaisun löydettävyyttä helpottamaan.

Julkaisujen sisällöllinen toimitustyö, hyvän tieteellisen käytännön mukainen toiminta, kuvien käyttö-oikeudet, oikeakielisyys, viittauskäytännöt samoin kuin mahdollisen vertaisarvioinnin toteutus ovat julkaisun tekijän/toimittajan vastuulla. OSC tarjoaa julkaisukanavan ja -alustan, ulkoasun viimeistelyn tai tarvittaessa toteutuksen sekä tarvittaessa painatuksen (julkaisun tuottavan yksikön kustantama). Yksikön tuottamat painetut julkaisut voidaan myös asettaa myyntiin JYU:n verkkokauppaan. Julkaisun myyntipotentiali arvioidaan tapauskohtaisesti ja painosmäärät pyritään optimoimaan sen perusteella. Myyntituotot ohjataan ko. yksikölle. Julkaisun postituksesta tilaajalle huolehtivat OSC:n julkaisupalvelut.

3.4 Julkaisutoiminnan koordinaatio: tavoitteena yhtenäiset toimintatavat

Julkaisutoiminnan tuen keskittäminen tuo JYU:n julkaisutoimintaan yhdenmukaisuutta, laadukkuutta sekä lisää julkaisujen näkyvyyttä ja vaikuttavuutta. Julkaisemista suunnittelevat ohjataan keskitettyihin OSC:n julkaisupalveluihin, jolloin tekijöitä voidaan systemaattisesti neuvoa seuraavissa kysymyksissä:

- Julkaisusarjan valinta (joko yksikön oma tai jokin julkaisupalveluiden koordinoimista sarjoista)
- Julkaisun identifioivan ISBN-tunnisteen myöntäminen ja merkitseminen julkaisuun
- Julkaisun jatkokäyttöä säätelevän CC-lisenssin valinta ja lisenssin merkitseminen julkaisuun
- Julkaisun bibliografisten tietojen yhdenmukaisuus ja niiden merkitseminen julkaisuun
- Julkaisun pysyvien tunnisteiden (esim. DOI) käyttöönotto ja merkitseminen julkaisuun
- Kirjoittajien ORCID-tunnisteiden käyttöönotto ja merkitseminen julkaisuun
- Tekijänoikeudet ja julkaisusopimusten laatiminen
- Julkaisun ulkoasun toteutus tai viimeistely
- Julkaisutiedoston (pdf) esteettömyyden tarkastaminen
- Julkaisun tiivistelmä ja asiasanoitus
- Julkaisun tallentaminen JYXiin ko. julkaisusarjan kokoelmaan
- Julkaisun e-vapaakappale Kansalliskirjaston arkistoon
- Converis-julkaisutiedot
- Julkaisusta tiedottaminen (yhteistyössä JYU:n markkinointi- ja viestintäpalveluiden kanssa)

3.4.1 Tekijänoikeudet

Teosten tekijänoikeudet kuuluvat tekijöille. Yliopistolla on pysyvä oikeus muuntaa tai kopioida teos pitkäaikaissäilytyksen varmistamiseksi. Teoksen verkkojulkaisemisesta tehdään erillinen sopimus Avoimen tiedon keskuksen ja tekijän välille. Avoimen tiedon keskuksella on oikeus jakaa teosta elektronisessa muodossa verkon kautta niin kauan kuin verkkojulkaisemisesta tekijän kanssa tehty sopimus on voimassa.

3.4.2 Avoimet lisenssit

JYU:n julkaisut on mahdollista lisensoida Creative Commons -lisensseillä. Lisenssien sisällöistä kerrotaan tekijöille tarkemmin julkaisupalveluissa.

Julkaisu	CC-lisenssivaihtoehdot
Pro gradu	CC BY CC BY-NC-ND
Väitöskirja	Monografiat CC BY, CC BY SA tai CC BY-NC-ND Artikkeliväitöskirjat Johdanto-osuudelle tekijällä mahdollisuus valita CC BY, CC BY SA tai CC BY-NC-ND

	Artikkelien osalta lisensiointiin vaikuttavat kustantajan linjaukset asiasta.
JYU Reports JYU Working Papers and Policy Briefs	CC BY
Muut	CC BY CC BY SA CC BY-NC-ND

3.4.3 Esteettömyys ja saavutettavuus

Yliopiston julkaisut ja verkkodokumentit tehdään EU:n saavutettavuusdirektiivin mukaisiksi.